

Závěrečná zpráva – Bavorsko

V červenci 2006 proběhl dotazníkový průzkum na školách v Horní Falci, Dolním Bavorsku a Horních Frankách. Dotazníky byly školám rozeslány v elektronické podobě a byly určeny ředitelům/ředitelkám škol, případně jiným kompetentním osobám.

Přehled odeslaných dotazníků:

	Odeslané dotazníky (Počet)	Odpovědi (Počet)	Návratnost (Procenta)
Gymnázia	105	35	33,33%
Reané školy	100	31	31,00%
Odborné školy	74	18	24,32%
Základní školy (1. a 2. stupeň)	887	68	7,67%
Celkem	1166	152	13,04%

Vyhodnocování

Dotazníky byly vyhodnocovány pomocí programu SPSS. U sloupcových diagramů je možné zaškrtnout více možných odpovědí.

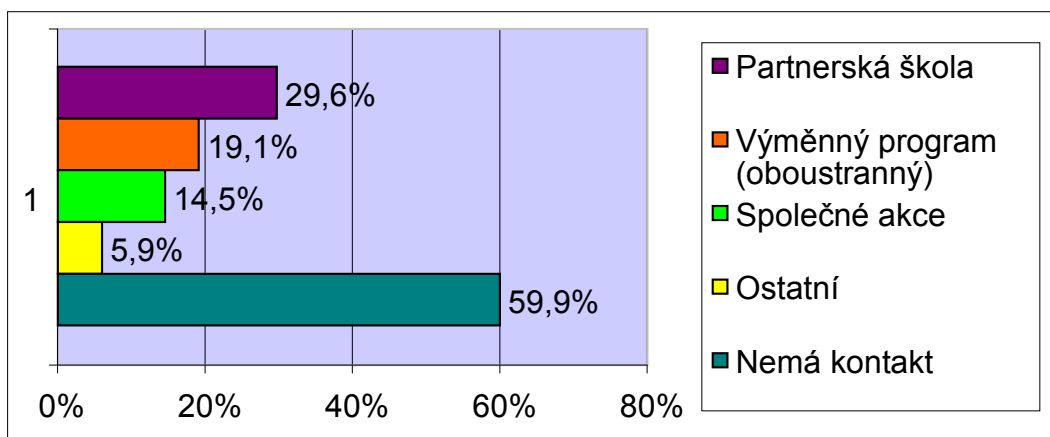
Shrnutí nejdůležitějších výsledků

Iniciativa pro zavedení češtiny vzešla zejména ze strany učitelů nebo vedení školy. Podpora je vyžadována po Ministerstvu školství. Důležitá je především blízkost českých hranic. Výuka češtiny má být nejprve zavedena v podobě volitelného předmětu nebo nepovinného odpoledního kroužku. Rostoucí zájem o český jazyk je patrný v posledních dvou letech.

1. část dotazníku – Všeobecná část

Tuto část dotazníku zodpovědělo 152 škol.

Otázka: Má Vaše škola kontakty s českým vzdělávacím zařízením?

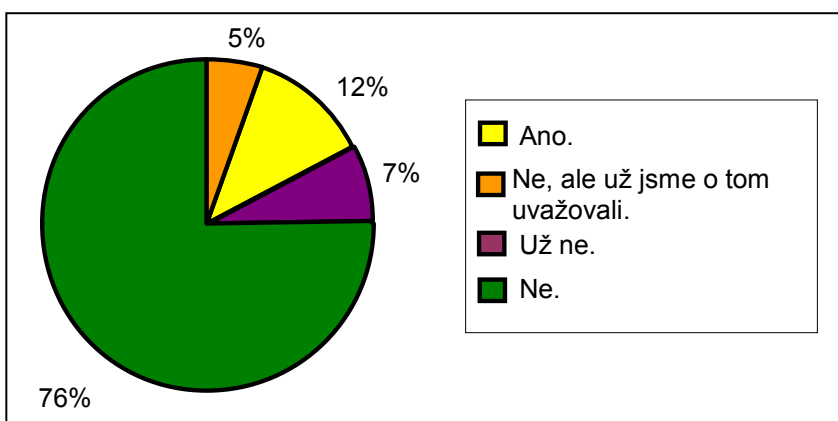

Výsledek:

Většina škol, tzn. 59,9%, nemá kontakt s českým vzdělávacím zařízením.

29,6% škol má svou partnerskou školu, 19,1% organizuje oboustranný výměnný program. Společné akce jsou uskutečňovány 14,5% škol formou vzájemných návštěv, sportovních akcí, společných výletů a kulturních akcí jako např. společné zpracování divadelní hry. Mezi ostatní aktivity patří např. rok na partnerské škole v rámci Euroregionu Bayerwald nebo Euroregionu Sokolov/Jeseník. Těmito aktivitami disponuje 5,9% škol.

Otázka: Je už na Vaší škole čeština vyučována?

Výsledek:

Čeština je nabízena jen na velmi málo školách. Na 18 ze 152 dotázaných škol je čeština vyučována. 49 škol ze 152 dotázaných by zavedení češtiny uvítalo.

Na 76% škol čeština vyučována není. 5% škol o výuce češtiny již uvažovalo v souvislosti s účastí na projektu clara@eu nebo česko-německém Kempu pro mládež. Kvůli problémům s nedostatkem učebního materiálu, malým zájmem nebo kvůli finančním problémům nemohlo být zavedení výuky češtiny na 7% škol prosazeno.

Celkem je čeština vyučována na 12% škol, tzn. na 18 školách. Důvodem pro její zavedení byla např. blízkost českých hranic, odbourávání jazykových bariér, seznámení se s cizím jazykem a kulturou.

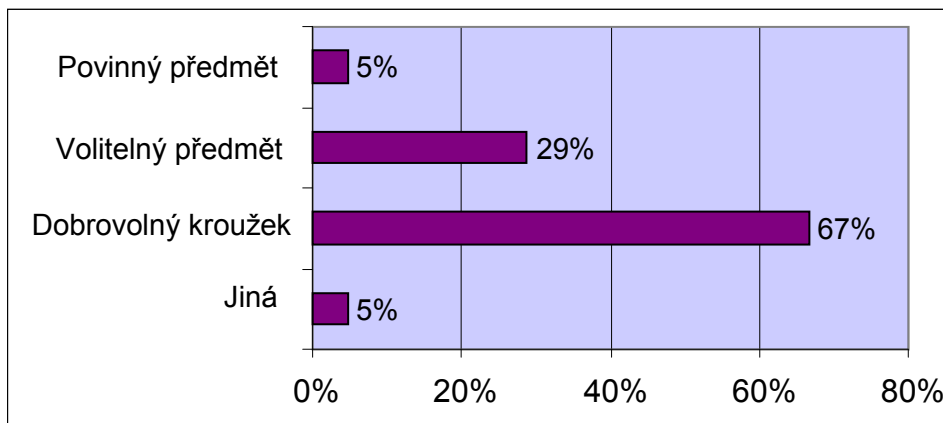
Mezi dalšími důvody bylo uvedeno:

- Partnerství s českou školou
- Zájem žáků o cizí jazyk
- Zájem rodičů a žáků
- Doplnková nabídka pro žáky
- Návaznost na vyučování ze školky nebo základní školy
- Příprava na roční výměnný pobyt
- Iniciativa Rady rodičů
- Podnět školského úřadu

2. část dotazníku – Čeština je již vyučována

Tuto část zodpovědělo 18 škol, na kterých je český jazyk již vyučován.

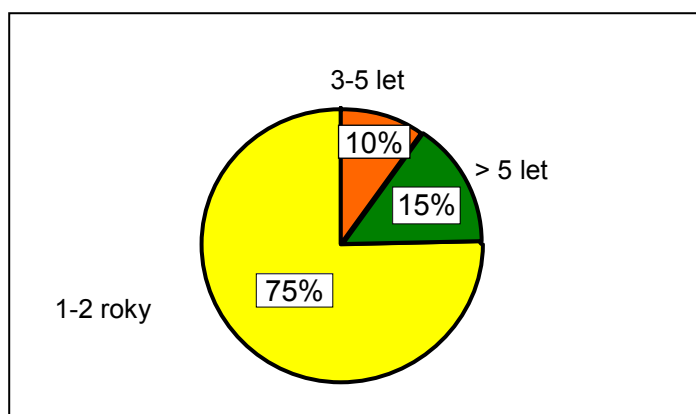
Otázka: Jakou formou je čeština nabízena?

Výsledek:

Čeština je nabízena především formou dobrovolného kroužku (12 z 18 škol) nebo jako volitelný předmět (4 školy). Jedna škola nabízí výuku češtiny jako povinný předmět, jiná jako čtrnáctidenní kurz.

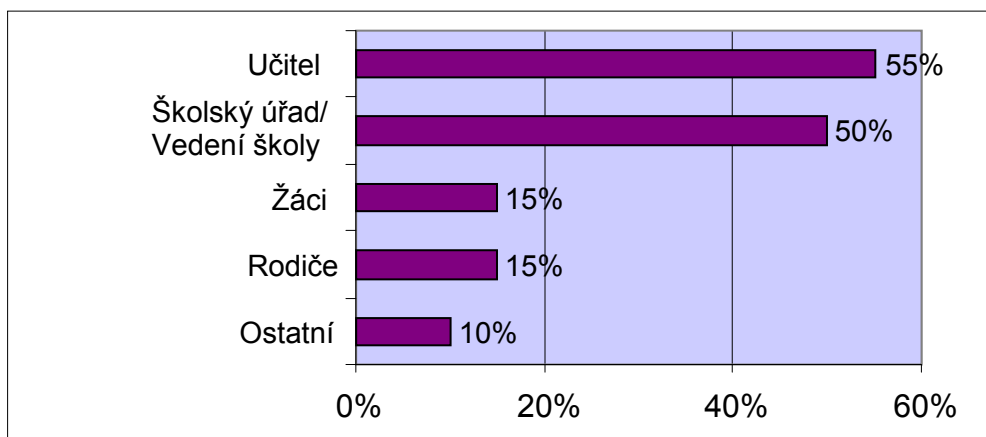
Otázka: Jak dlouho je na Vaší škole čeština vyučována?

Výsledek:

Rostoucí zájem o český jazyk je patrný zejména v posledních dvou letech.

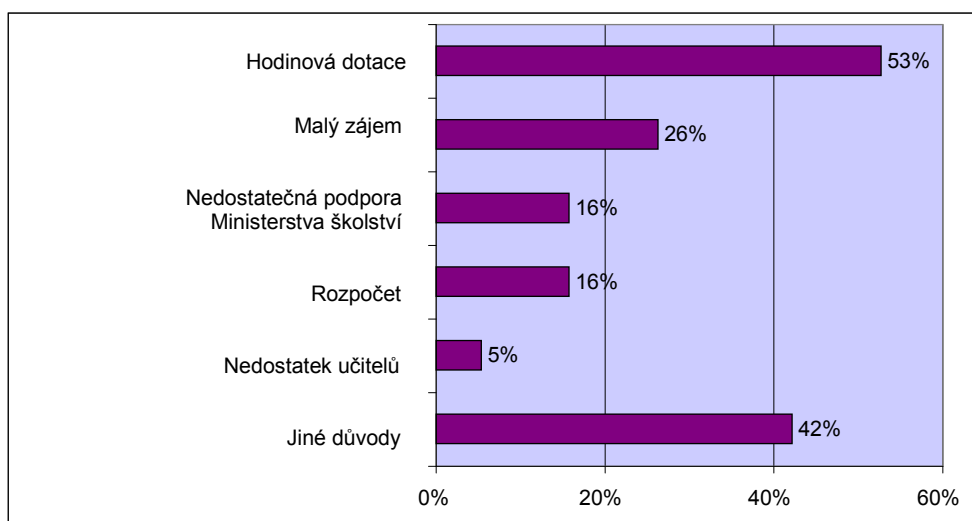
Otázka: Kdo dal podnět k výuce češtiny?

Výsledek:

Čeština je vyučována především díky iniciativě učitelů (55%) nebo vedení školy a školského úřadu (50%). Podnět k výuce dali ale také žáci (15%), rodiče (15%) a jiné osoby (10%).

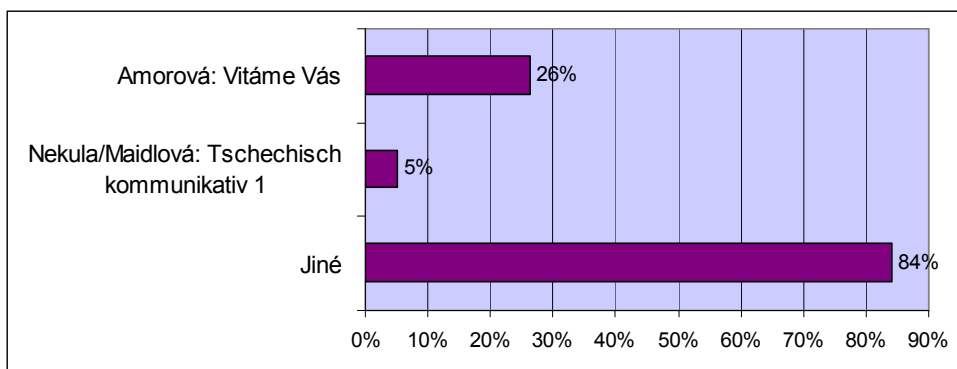
Otázka: Jaké problémy se vyskytly při zavádění výuky češtiny?

Výsledek:

53% vidí problémy v nedostatečné hodinové dotaci, 26% v malém zájmu, 6% v chybějící podpoře ze strany Ministerstva školství, 16% v rozpočtu, 5% v nedostatku učitelů a 42% udává jiné důvody, např. malý zájem ze strany vedení školy, nedostatek zájmu po počáteční euforii nebo finanční nejistota.

Otázka: Jaký učební materiál se používá?

Výsledek:

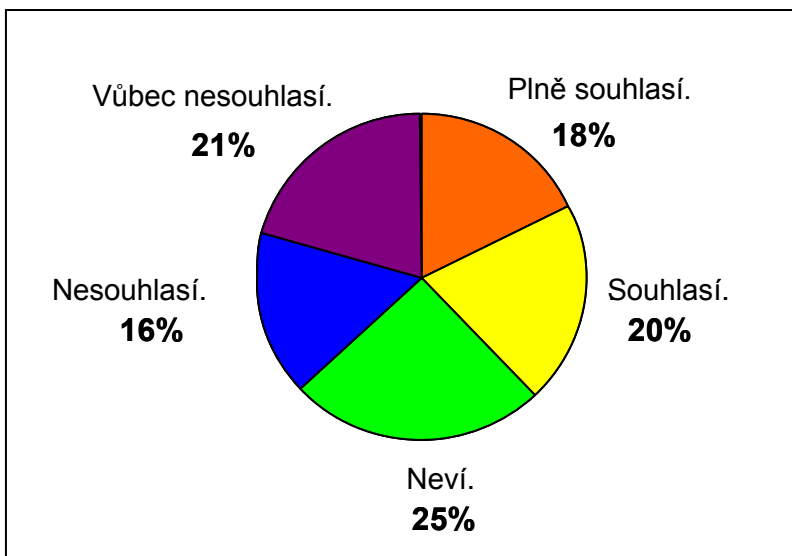
Většina učitelů používá svůj vlastní materiál.

(→ Další učební materiály, viz *Přehled učebních materiálů*)

3. část dotazníku – Čeština není vyučována

Tuto část zodpovědělo 134 škol, na kterých se čeština nevyučuje.

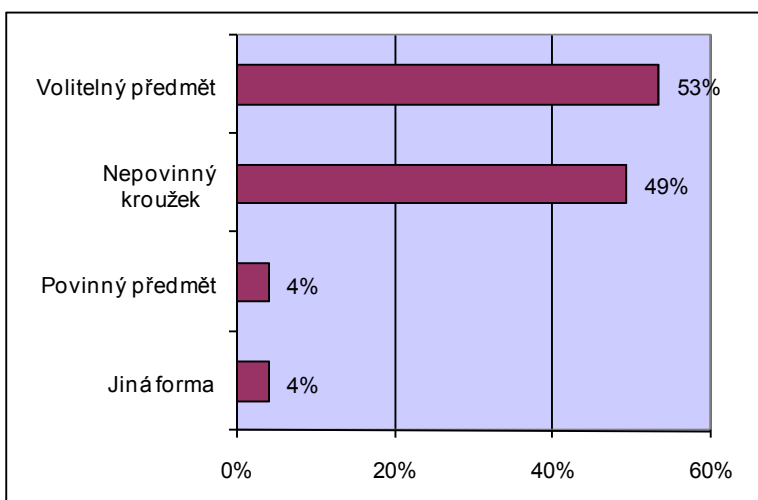
Otázka: Uvítali byste, kdyby se na Vaší škole vyučovala čeština jako cizí jazyk?

Výsledek:

Celkem 38% škol bez výuky češtiny by její zavedení uvítalo. Naproti tomu 37% škol odpovědělo na tuto otázku záporně. 25% škol odpovědělo neutrálně.

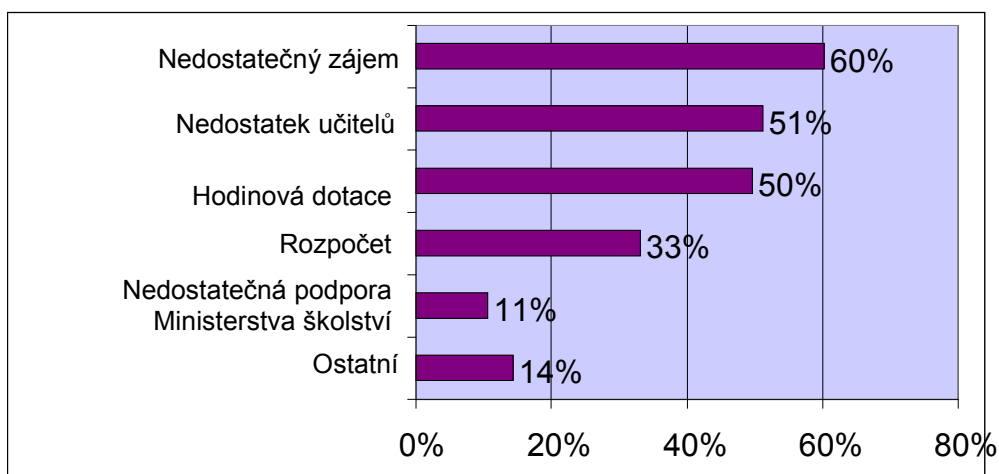
Otázka: Jakou formou by měla být čeština vyučována?

Výsledek:

53% škol uvedlo, že by čeština měla být zavedena jako volitelný předmět, 49% jako nepovinný kroužek a 4% jako povinný předmět.

Otázka: Jaké problémy se vyskytly při zavádění výuky češtiny?

Výsledek:

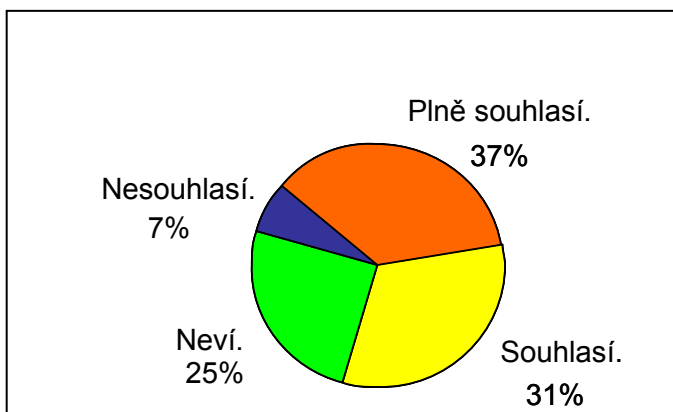
60% spatřuje hlavní problém v nedostatečném zájmu, 51% uvádí jako největší problém chybějící kvalifikované učitele. Pro 50% je to hodinová dotace, pro 33% rozpočet a pro 11% nedostatečná podpora ze strany Ministerstva školství. Pod „Ostatní“ byly uvedeny následující aspekty:

- Škola se nachází příliš daleko od českých hranic
- Čeština je příliš těžká
- Češi umí německy
- Pro žáky velký časový tlak a zatížení
- Široká nabídka jiných jazyků (angličtina a francouzština)

4. část dotazníku – Závěrečná část (zaměřeno na všechny školy)

Tuto část dotazníku zodpovědělo 152 škol.

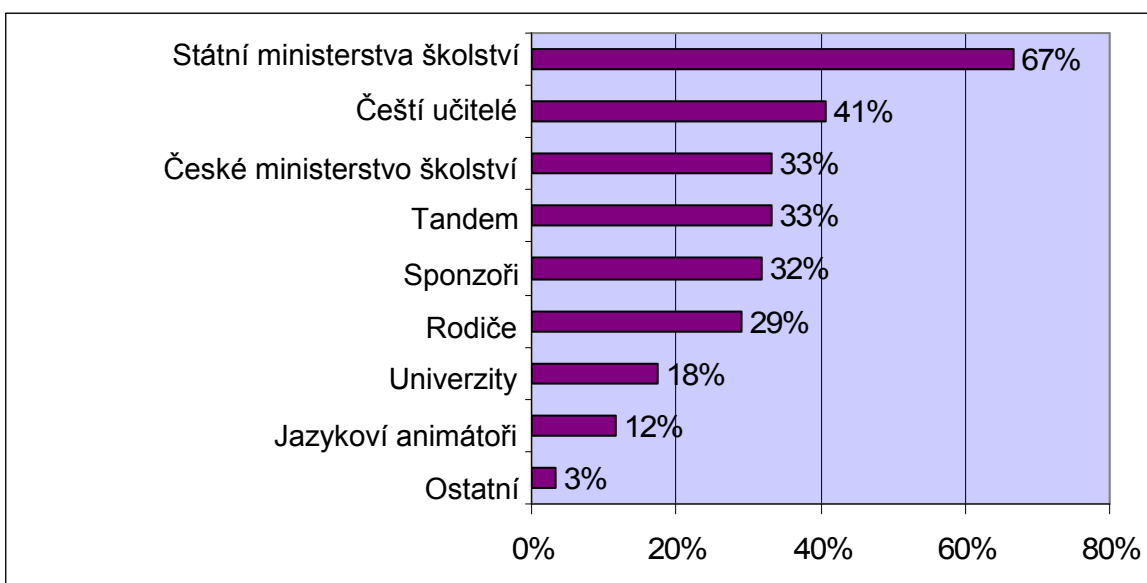
Otázka: Měla by být čeština vyučována na školách v blízkosti českých hranic?

Výsledek:

68% dotázaných škol je toho názoru, že by čeština měla být vyučována na školách v příhraničí; 37% s tímto tvrzením zcela souhlasí a 31% to považuje za hodné. 25% škol k této otázce přistupuje lhostejně a 7% dotázaných uvedlo, že s tím nesouhlasí.

Otázka: Od koho očekáváte podporu?

Výsledek:

Podpora je očekávána především od zemských Ministerstev školství. Podporu od nich očekává 67% škol, 41% škol od učitelů češtiny, 33% od českého Ministerstva školství, 33% od TANDEMU, 32% od sponzorů, 29% od rodičů, 18% od univerzit a 12% od jazykových animátorů.

Následující připomínky k výuce češtiny vzešly ze strany ředitelů či jiných kompetentních osob:

- V blízkosti českých hranic by měla být výuka jazyka sousední země samozřejmostí
- Znalost latiny poskytuje dobrý základ pro český jazyk
- Jazyková animace by byla pro výuku velmi prospěšná
- Jazykové znalosti jsou předpokladem pro fungující partnerství; kde jinde by mělo být partnerství lépe iniciováno než u dětí
- Češtinu bychom rádi nabídli jako volitelný předmět
- Čeština je velmi prospěšná pro účastníky kurzu a díky školním výměnám také pro celý školní tým
- Jazykové znalosti sousední země jsou předpokladem pro lepší vztahy obou zemí
- Výuka češtiny by měla být zavedena postupně od mateřské školy, přes základní a střední školu a měla by být financována Ministerstvem školství
- Kurzy českého jazyka a školní výměny jsou naplánované, ale vyskytují se problémy s financováním
- Pro učitele vznikají problémy s pojištěním
- Chybí aktuální mediální prostředky
- Nedostatek kvalifikovaných učitelů
- Zájem o češtinu je obecně nízký
- Čeština je těžký jazyk
- Znalosti anglického jazyka ke komunikaci stačí